

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 235/06-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. D., bytom T., vo veci namietaného porušenia základného práva „na spravodlivý proces, na nestranného sudcu podľa čl. 46 ods. 1“ a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12 C 258/01 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2006 doručená sťažnosť J. D., bytom T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva „na spravodlivý proces, na nestranného sudcu podľa čl. 46 ods. 1“ a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 258/01.

Sťažovateľ žiadal vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv v predmetnom konaní, a priznal mu „*primerané finančné zadosťučinenie vo výške 400 000 Sk*“ .

Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. PN-12 C 258/01-186 z 18. novembra 2005 bolo vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (v konaní bol sťažovateľ odporcom). Sťažovateľ napadol rozsudok odvolaním z 13. januára 2006. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd v predmetnom konaní porušil ním označené základné práva.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (...).

Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd

môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že okresný súd v napadnutom konaní porušil ním označené základné práva zaručené v čl. 46 ods. 1 a v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04).

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou sa namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto možnosti je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada tak na účel tohto základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti rozhodujúce pre plynutie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti, z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu okresného súdu sa sťažovateľ dozvedel najneskôr 18. novembra 2005, keď okresný súd vo veci vyniesol rozsudok, resp. 3. januára 2006, keď mu bol tento rozsudok doručený. Po tomto dátume sťažovateľ žiadny priet'ah v konaní okresného súdu už nenamietal a ani neuvádza. Predmetnú sťažnosť však ústavnému súdu podal až 28. júna 2006, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pritom nezistil z obsahu sťažnosti sťažovateľa žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho času, než je čas, keď mu bolo oznámené, resp. doručené uvedené rozhodnutie okresného súdu.

Z týchto dôvodov bolo potrebné jeho sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene.

Sťažovateľ ďalej namietal porušenie „*i ďalšieho*“ základného práva „*na spravodlivý proces, na nestranného sudcu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy*“. Porušenie základného práva na spravodlivý proces malo spočívať v zásade v tom, že okresný súd plne neprihliadol na „*dôkazový materiál*“ predložený sťažovateľom. Z obsahu odvolania z 13. januára 2006 proti prvostupňovému rozsudku je zrejmé, že sťažovateľ sa ochrany svojich práv a aj práva na spravodlivý proces domáhal v rámci ešte neskončeného konania pred odvolacím súdom.

Vychádzajúc z už vyššie citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy („ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach ... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a skutočnosti, že ochranu označeného základného práva sťažovateľovi poskytnie odvolací súd, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde „sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na

ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov“.

Vychádzajúc z vyššie citovanej právnej normy a skutočnosti, že sťažovateľ v priebehu posudzovaného konania nenamietal zaujatosť zákonného sudcu, teda nevyužil iný právny prostriedok, ktorý zákon (Občiansky súdny poriadok) na ochranu jeho práva účinne poskytol, ústavný súd tú časť jeho sťažnosti, v ktorej namietal porušenie základného práva na „*nestranného sudcu*“ odmietol ako neprípustnú.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu je predmetom predbežného prerokovania iba rozhodovanie o návrhu vo vzťahu k základným právam alebo slobodám, porušenie ktorých sa namieta. Rozhodnutie o prikázaní vo veci konať, o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a náhrade trov konania nadväzuje na rozhodnutie o vyslovení porušenia základných práv a slobôd. Vyššie uvedené dôvody však viedli k tomu, že ústavný súd odmietol celú sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2006